

Ule

Oponentský posudek doktorské dizertační práce

Autor: Ing. Stanislav Tripes

Název práce: Perception of Strategy Formulation Process in the Sport Environment and Its Influence on Performance of the Sport Club

Vedoucí práce: Doc. Ing. Tomáš Kincl, Ph.D.

Pracoviště: VŠE, Fakulta řízení, Katedra řízení

Oponent: Doc. PhDr. Irena Slepíčková, CSc., UK FTVS, KIN

Aktuálnost tématu

Autor se zabývá tématem nabývajícím v posledních letech na aktuálnosti a vyplývajícím z proměn sportu a jeho podpory/správy v globálním, evropském i českém měřítku. Vzhledem k narůstající profesionalizaci a privatizaci sportu se do popředí dostávají otázky kvality činnosti osob, které zaujímají manažerské pozice ve vedení různých typů sportovních organizací a to nejen ze ziskového sektoru, ale stále více i sektoru veřejného a třetího. Právě organizace působící ve třetím/dobrovolném sektoru musejí v České republice dnes řešit často i existenční problémy a musejí hledat cesty, jak co nejlépe zajišťovat svou činnost a získávat pro ni adekvátní zdroje. Také problémy řízení a financování sportu na úrovni státu (především státní správy), které se odehrávají v tomto období, ukazují, že zejména dobrovolné sportovní kluby a tělovýchovné jednoty (TJ/SK) se nemohou příliš spoléhat na pomoc z vnějšího prostředí. Vystupuje tedy do popředí problém, zda a nakolik řídící pracovníci dobrovolných TJ/SK disponují manažerskými znalostmi a dovednostmi, které jsou jedním z hlavních předpokladů dosahování cílů organizace v dlouhodobějším horizontu. Podobné otázky, i když ne pro tak nestabilní prostředí, jsou řešeny i v dalších, zejména evropských zemích, kde stejně jako v České republice sport vyrostl a stále z valné části staví na tradici dobrovolných sportovních spolků.

Minimálně z výše uvedených důvodů je proto řešené téma velmi aktuální pro české prostředí, kde se mu zatím podrobná pozornost nevěnovala. Jako významnou práci zde lze zmínit výzkum Novotný, J., Lukeš, M. a kol.: Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací, publikovaný v roce 2008.

Použité metody a postupy

Vzhledem k množství faktorů, které ovlivňují existenci a činnost dobrovolných sportovních organizací a nezbytnosti manažerských předpokladů a dovedností řídících pracovníků těchto klubů zaměřil autor pozornost na literární prameny a zdroje, které se tématu dotýkají. Rešeršní část se věnuje tématům adekvátním pro řešení nastoleného vědeckého problému.

Velmi dobře působí kapitola 1. Strategy and strategy planning process podávající přehled o podstatě strategie a strategického plánování. Protože se jedná o hlavní téma práce, bylo vhodné kapitolu uzavřít kritickým zhodnocením pramenů a vytýčením hlavních bodů, které vyplynuly jako podstatné pro dobrovolný sektor. V kapitole 2 řeší prostředí organizace, vnitřní i vnější. Vzhledem ke složitosti a velké dynamice řídicích a legislativních procesů týkajících se oblasti neziskového sportu v ČR, bylo jistě pro autora obtížné nalézt vždy adekvátní a aktuální zdroje. Vhodnější by v některých případech bylo pracovat s původními zdroji, např. aktualizovaný zákon o podpoře sportu s účinností od 1.1.2017, a nikoliv s literaturou, která reflektovala situaci více jak před 10 lety (Numerato, 2009). Postihnout do hloubky a ve všech souvislostech vnější faktory ovlivňující sportovní organizace je velmi náročné a vyžadovalo by hlubší studium a kritické zhodnocení odborných pramenů. Pro potřeby dané disertační práce je text předložený v této kapitole dostačující. Avšak pro čtenáře, který není orientovaný v této tématice, může podat některé nepřesné informace. Např. na s. 63 se uvádí, že: „National governing bodies stands at the top of sports segments and make decisions about the associated small organizations...” (Toto tvrzení je i v rozporu demokratickými principy dobrovolného sp. hnutí a stanovami daných organizací.)

Stanovení výzkumných otázek a metod vhodných k jejich zodpovězení autor řeší v kapitole 3. Metodologie. Zvolil pro zkoumání více konceptuální než teoretický rámec, vycházející z praktického nazírání řešené tematiky, což je vzhledem k novosti řešení problému v českých podmínkách a manažerským potřebám adekvátní. Počet výzkumných otázek a podotázek (celkem 10) a počet na ně navazujících hypotéz (21) se však jeví jako příliš vysoký (nesrovnalost v číslování –H30). Formulace hypotéz, v podstatě alternativních, uvádí, že existuje ...vztah mezi..., ale nepředpokládá, o jaký vztah se může jednat (významný, nevýznamný, záporný, kladný). Na s. 104 hovoří o konceptech (5 skupinách proměnných), s nimiž pracuje. Avšak poté uvádí pouze 4 – charakteristika klubu, vnímání vnějšího prostředí, vnímání vnitřního prostředí a strategické plánování. Nebo jako samostatnou skupinu míní též spokojenost se zdroji...?.

Výsledky práce

Výsledková část podává bohatou deskripci charakteristik sledovaných manažerů a proměnných, uvádí např. rozdíly mez pohlavími, informuje o vlivu zkušeností, vyhodnocuje nahlížení manažerů na vnější a vnitřní prostředí, posuzuje vztahy mezi strategickými plánovacími činnostmi a prostředím. Zde i bez ohledu na formulaci hypotéz se ukazují zajímavé a vcelku logické vztahy. Pro podporu sportovních klubů v ČR se jeví jako důležité zdůraznit dosažená zjištění týkající se strategií (nízkonákladovost a diferenciací). Kvalitativní část výzkumu podává velmi detailní vhléd od práce, myšlení, činností manažerů, s nimiž byly vedeny rozhovory. Jednalo se o polostrukturované rozhovory (strukturu rozhovoru bylo možné uvést v příloze) a čtenář se dozví kromě odpovědí na položené otázky i mnoho dalšího o existenci klubu a realizovaných činnostech. Vystihují podstatu sportovních spolků menší a střední velikosti a jejich společenský význam.

Diskuse shrnuje poznatky kvantitativní a kvalitativní části výzkumu. Zde by bylo vhodné dosažená zjištění okomentovat též ve vazbě na literaturu z rešeršní části, zejména manažerskou a zdůraznit specifika nestátních neziskových sportovních organizací ve srovnání s organizacemi veřejného sektoru (státní správa a samospráva), či zejména sektoru ziskového. Ze závěru je též zřejmé, jak důležitá je znalost vnějšího prostředí organizace, zejména proto, že bez ekonomické podpory (granty, přímé financování) je obtížné činnost těchto, veskrze potřebných spolků, udržet a popř. i rozvíjet.

Nicméně realizovaný výzkum ukázal na nezbytnost věnovat se sledovaným otázkám a pomáhat z pozice společnosti těmto organizacím v získávání zdrojů a to nejen finančních, ale též informačních a lidských.

Stylistika a grafické zpracování

Práce je psaná v anglickém jazyce, což je náročné a obnáší mnoho úsilí. Práce leží na pomezí managementu sportu, kinantropologie a sociologie organizací, což znamenalo pro autora kromě jiného vyrovnat se s anglickými (ale ve své podstatě i českými) pojmy užívanými v těchto disciplínách. Pravděpodobně i z tohoto důvodu se v textu vyskytovaly výrazy, které nejsou v odborné, ani hovorové řeči obvyklé. Zmíním zde některé z nich v nevhodné a užívané podobě: Sports for all – sport for all., Statute of sport – Sport Act, sports club – sport club, Czech Sport Association – Czech Union of Sport. Uvítala bych též přesnější názvy některých tabulek (tab. 26 Main purpose correlation), včetně např. pozn. pod tabulkou (proč jsou některá čísla v tab. 28, 29 červeně). Používání zkratk proměnných v tabulkách a posléze i v textu nutí čtenáře se neustále vracet k tabulce 7. Citace literatury v textu a posléze v seznamu literatury není vždy správně a opakuje se (např. C.W.L Hill & Jones, 2012, názvy prací a zdrojů velkými písmeny – např. Brown, S.. (1992), May et. al - jsou 3 autoři, tedy všichni by měli být uvedeni v textu). Též bylo vhodné upravit název práce, aby bylo jasné že se jedná o kluby z nestátního neziskového sektoru.

Taktéž je v budoucnu zapotřebí věnovat pozornost přesnosti přebírání poznatků z literatury, kriticky je hodnotit a při citování nepřipisovat autorům to, co nenapsali (např. s.71 a práce ČSÚ – Mana, podobně popis sektorů na s. 49, 2. odstavec a Potůček).

Celkové hodnocení

Doktorand i přes některé výše uvedené výhrady prokázal schopnost vědecké práce, využití sofistikovaných metod zpracování dat a analyticko-syntetické myšlení. Práce přinesla řadu zajímavých poznatků a podnětů pro další bádání v této oblasti. Taktéž, což je velmi důležité, mohou být její výsledky využity pro sportovní praxi a to jak na úrovni zdokonalování strategického plánování v základních organizačních člancích dobrovolného sportu, tak na úrovni řízení z pozice státu.

Autor ve své disertační práci **prokázal** schopnost samostatné tvůrčí práce v daném oboru.

Práce **splňuje** požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 27.srpna 2018

doc. PhDr. Irena Slepíčková, CSc.

Univerzita Karlova
Fakulta tělesné výchovy a sportu

Otázky k obhajobě:

1. Můžete přiblížit výzkumný proces a zdůvodnit jeho jednotlivé kroky? Pozornost věnujte především stanovení vědeckých otázek a hypotéz a využijte např. systémový přístup (Molnár, Z. a kol. (2012). *Pokročilé metody vědecké práce*).
2. Z textu práce vyplývá, že jste konstruoval dotazník sám. Provedl jste ověření jeho reliability a validity? Zmiňujte též pilotní studii, ale v práci není blíže popsána. Můžete uvést podrobněji?